

KONGRE DÜZENLEME KURULU

Emin KORAMAZ	TMMOB
Ufuk ATAÇ	TMMOB
Yaşar ÜZÜMCÜ	TMMOB
Murat FIRAT	TMMOB
Dr. Ümit KOÇ	Bilgisayar Mühendisleri Odası
Neşe ÇEHRELİ	Çevre Mühendisleri Odası
Gazi İPEK	Elektrik Mühendisleri Odası
S. Çetin TEKİN	Fizik Mühendisleri Odası
İlker ŞENEL	Gemi Mühendisleri Odası
Feramuz AŞKIN	Gemi Makinaları İşl.Mühendisleri Odası
Kemal Zeki TAYDAŞ	Gıda Mühendisleri Odası
Süleyman MERCAN	Harita ve Kad.Mühendisleri Odası
Hüseyin KAYA	İnşaat Mühendisleri Odası
Mehmet Tank CEYLAN	Jeofizik Mühendisleri Odası
Ali UĞURLU	Kimya Mühendisleri Odası
Ayşen ERTEN	Maden Mühendisleri Odası
Erman CAR	Metaller ve Malzeme Mühendisleri Odası
Eyüp MUHCU	Mimarlar Odası
Mehmet ÜSTÜNYER	Orman Mühendisleri Odası
İnanç Alptuğ HİDİROĞLU	Petrol Mühendisleri Odası
Nejla YÖRÜKLÜ	Peyzaj Mimarları Odası
Emre FİDAN	Tekstil Mühendisleri Odası
Murat ASLAN	Ziraat Mühendisleri Odası
Yunus YENER	MMO
A. Selçuk SOYLU	MMO
Elif ÖZTÜRK	MMO
Bedri TEKİN	MMO
Harun ERPOLAT	MMO
İsmail ODABAŞI	MMO
Yılmaz YILDIRIM	MMO
Haydar ŞAHİN	MMO
Haydar DİRİK	MMO
Serap ÖZPOLAT ÇETE	MMO
Vedat İRŞİ	MMO
Özgür DEMİRTAŞ	MMO
Pınar URAZ	MMO
Fatma Dilek ÖZNUR	MMO
Hüseyin ATICI	MMO Adana Şube
Sadettin ÖZKALENDER	MMO Ankara Şube
Onur AKÇA	MMO Antalya Şube
Fikri DÜŞÜNCELİ	MMO Bursa Şube
Mehmet SARICA	MMO Denizli Şube
Mehmet Emin TUMÜR	MMO Diyarbakır Şube
Emrah GÜRDAL	MMO Edirne Şube
Atıla TOMSUK	MMO Eskişehir Şube
Hüseyin OVAYOLU	MMO Gaziantep Şube

Battal KILIÇ
Yüksel YAŞARTEKİN
Murat Ziya ÖZTÜRK
Murat KÜREKÇİ
Nurettin YILDIRAN
Levent YAPICI
Kadir GÜRKAN
İsmail ÖZSALİH
Birhan ŞAHİN

MMO İstanbul Şube
MMO İzmir Şube
MMO Kayseri Şube
MMO Kocaeli Şube
MMO Konya Şube
MMO Mersin Şube
MMO Samsun Şube
MMO Trabzon Şube
MMO Zonguldak Şube

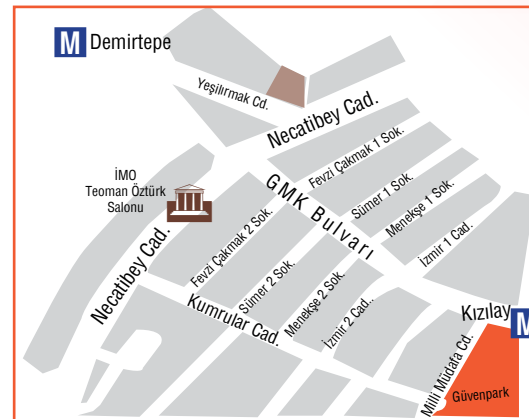
KONGRE YÜRÜTME KURULU

Emin KORAMAZ	TMMOB
Yunus YENER	MMO
Ali Ekber ÇAKAR	MMO
A. Selçuk SOYLU	MMO
S. Melih ŞAHİN	MMO
Oğuz TÜRKYILMAZ	MMO
Kaya GÜVENÇ	MMO
Yavuz BAYÜLKEN	MMO
Dinçer METE	MMO
Osman SERTER	MMO
Mustafa SÖNMEZ	MMO
Prof. Dr. Korkut BORATAV	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Aziz KONUKMAN	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Hayri KOZANOĞLU	Altınbaş Üniversitesi
Prof. Dr. Gamze YÜCESAN ÖZDEMİR	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Erinc YELDAN	Bilkent Üniversitesi
Doç. Dr. Serkan ÖNGEL	Gaziantep Üniversitesi

KONGRE SEKRETERLERİ

Aylin Sıla Ağca	MMO
Aslı Aydın	MMO

ETKİNLİK YERİ

tmmob
SANAYİ KONGRESİ
2019

Bunalım, Sanayi ve Mühendisler

13 - 14 Aralık 2019

İMO TEOMAN ÖZTÜRK SALONU - ANKARA

mmo.org.tr

MMOtmmob

mmogeneralmerkezi

tmmobMMO

tmmob
makina mühendisleri odası

Meşrutiyet Cad. No:19/6 Kızılay/Ankara
Tel: +90 312 425 21 41 Faks: +90 312 4178621
sanayikongresi@mmo.org.tr www.mmo.org.tr

SUNUŞ

Dünya ekonomisi topyekun bir durgunluk aşamasında yer alıyor. Bu durgunluk sanayisizleşmeyi yüksek işsizliği, yoksulluğu, sert kemer sıkma programlarını beraberinde getirirken, kapitalizmin bu sorunlara yanıt verme kabiliyetinin kalmadığı da açık bir hale geliyor.

Kapitalizmin bu yeni durgunluk evresi emperyalist savaşların tüm dünya coğrafyalarına dağıldığı, ticaret yahut kur savaşları adında tehditlerin yükseldiği, ülkeler arası dinamiklerin yeniden belirlendiği bir dönemi de karşımıza çıkartıyor.

Hiçbir krizden ders alınmamışçasına finansal ve imar rantlarına dayalı balonlaşma neredeyse tüm ekonomilerde yaygın bir şekilde yer almaya devam ederken, reel ekonomilerden kopuş gün geçtikçe hızlanıyor, aşılması zorlaşacak yeni kriz ihtimallerini büyütüyor.

Türkiye ekonomisi, küresel kapitalizmin yaşadığı sorunları da barındırmakla birlikte makro ekonomik ve sosyal verilerden de izlenebileceği gibi derin bir ekonomik bunalım içindedir. Son 17 yıldır uygulanan sanayisiz, istihdamsız, ranta ve borçlanmaya dayalı, dışa bağımlılığı gittikçe pekiştiren ekonomi politikaları, bu bunalımın temel nedenleri arasındadır.

Sanayisizleşme olgusunun izlendiği bir diğer yer ise sosyal alandır. İstihdamın niceliksel değişiminin yanında niteliksel olarak yaşanan değişim ekonomik ve sosyal haklarda ciddi bir gerilemeye neden olmaktadır. Aynı zamanda Türkiye ekonomisini kalkınmacı bir yola sürükleyecek istihdam potansiyeli de tahrir edilmiştir. Mühendislerin yaşadığı değişim de bu sürece eşlik etmektedir. Mühendisliğin işlev ve iradesinin sanayileşme ve kalkınma paradigmasından koparılacak en aza indirilmesi, aynı zamanda doğal ve kültürel değerler üzerinden daha hızlı bir sermaye birikimini iktidara yönlendirmeyi hedefleyen rant sistemini ve yoğun sömürüye daha açık bir çalışma rejimi inşasına olanak sağlamıştır.

Tüm bu sorunlara ışık tutmak ve en doğru yanıtları aramak amacıyla ile TMMOB Sanayi Kongresi 2019 "Bunalım, Sanayi ve Mühendisler" ana teması ile düzenlenmektedir. Kongrenin ilk günü dünya ve ülkemizdeki eğilimler ele alınırken, sanayi ve alt dallarına ilişkin analizlere yer verilecektir. Kongremizin ikinci gününde, Makina Mühendisleri Odası tarafından hazırlanan ve Türkiye genelinde birçok sektörden mühendislerle anket çalışmasına dayanan "Kriz ve Mühendisler" isimli araştırmanın bulguları paylaşılacaktır. Baş döndürücü bir hızla ilerleyen teknolojik gelişimin işleri, istihdamı ve sosyal yaşamı dönüştürücü etkisi yine ikinci gün gerçekleşecek iki oturumun ana konusunu oluşturmaktadır.

Kongremizin ülkemizin sanayileşme ve kalkınmasına yönelik sürdürdüğümüz tartışmalara önemli bir katkı sunmasını diliyoruz.

13 ARALIK / 1. GÜN

09.⁰⁰-09.³⁰ **Kayıt**

09.³⁰-10.¹⁰ **Açılış Konuşmaları**

Yunus YENER / MMO Yönetim Kurulu Başkanı

Emin KORAMAZ / TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

Konuk Konuşmacılar

10.¹⁰-10.²⁰ Ara

10.²⁰-11.⁰⁰ **Açılış Oturumu: Küresel Eğilimler ve Gelecek**

Prof. Dr. Korkut BORATAV

11.⁰⁰-11.¹⁰ Ara

11.¹⁰-13.¹⁰ **Bunalımdaki Türkiye**

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Bilsay KURUÇ

Türkiye Ekonomisinin Yapısal Sorunları ve Kriz Dinamikleri

Prof. Dr. Özgür ORHANGAZI

2019 Krizi: Nereden Nereye?

Mustafa SÖNMEZ

Plansız, Sahipsiz Bir Kalkınma Planı Örneği:

11. Kalkınma Planı

Prof. Dr. Aziz KONUKMAN

13.¹⁰-14.⁰⁰ Öğle Arası

14.⁰⁰-14.⁵⁰ **Türkiye'de Sanayinin Genel Görünümü**

Dr. Oktay KÜÇÜKKIREMITÇİ

14.⁵⁰-15.⁰⁰ Ara

15.⁰⁰-18.⁰⁰ **Sektör Raporları**

TMMOB Odalarından Gelen Raporlar

14 ARALIK / 2. GÜN

10.⁰⁰-12.⁰⁰ **Anket Araştırması Sonuçları:**

Kriz ve Mühendisler

Prof. Dr. Gamze YÜCESAN ÖZDEMİR

Doç. Dr. Serkan ÖNGEL

Kaya GÜVENÇ

Mehmet Atilla GÜLER

12.⁰⁰-13.⁰⁰ **Belgesel Gösterimi: "İktisatçı"**

Konuk: Doç. Dr. Çiğdem BOZ (Yönetmen)

13.⁰⁰-14.⁰⁰ Öğle Arası

14.⁰⁰-14.⁵⁰ **Teknoloji ve Toplum**

Prof. Dr. Hayri KOZANOĞLU

14.⁵⁰-15.⁰⁰ Ara

15.⁰⁰-17.⁰⁰ **Teknolojik Gelişmeler ve Emek**

Oturum Başkanı: Yunus YENER

Küresel Ekonomide Kriz ve Sonrası

Prof. Dr. Erinç YELDAN

Emeğin Yeni Topografyası ve Kapitalizmin Yeni

Fay Hatları

Prof. Dr. Serdal BAHÇE

Robotik Üretim ve İstihdam

Aslı AYDIN

Sanayi 4.0 ve Yapay Zekânın Toplumsal

Sınırları ve Olanakları

Dr. Özgür NARİN

17.⁰⁰ Kapanış